SEPTEMBER 2010

FILIPINO MAGAZINE

PAG-USAPAN PO NATIN !

ISSUE 21

مجلة لنتحاور ملحق مجلة البشرى باللغة الفلبينية - العدد السادس والعشرون

ANG LIPUNAN

IPINAMIMIGAY NG LIBRE

المركز الكويتي الفلبيني الثقافي
Kuwait Philippine Cultural Center

PAG-USAPAN

Chief Patron
Mohammad Ismail Al-Ansari
Editor
Ahmad Yusuf Abaya
Columnists:
Joselito Tabing
Joshua Barbas
uaya
Abdul Qadir Laja
Ust. Abubaidah Salud Satol
Ust. Marouf Baraguir Ali
Ust. Wahibie Tamama
Mailyn Rodriguez
Usta. Pahima Guiabal
Usta. Halima Mantawil

Review and Approval Committee
Ust. Marouf Baraguir Ali
Ust. Muslimin Palami Bhiruar
Bro. Muhammad F. Sumaway
Bro. Ahmad Yusuf Abaya
Usta. Halima Mantawil

Designer
Nader Bellal
PUBLISHED BY
KPCCCenter
Farwaniya, Block 1
Street 74 corner Street 72
Building 12
Phone (965) 24712574
Fax (965) 24712574 (102)
Hotline: 97802777
www.kpccenter.com
www.pagusapan.com

Khalid Abdullah Al-Sabea
General Director
Shk. Abdulhadie Gumander
Executive Director
Ust. Marouf Baraguir Ali
Assistant Executive Director
Men Section
Usta. Halima Mantawil
Assistant Executive Director
Women Section

IPC

Ang Pag-usapan Po Natin! Filipino Magazine ay ang monthly publication ng KPCCenter. Ang Kuwait Philippine Cultural Center ay isang kalipunan, isang kongregasyon, at isang center kung saan nagtatagpo ang mga layunin para sa kaunlaran sa pamamagitan ng pakikipag-ugnayan sa mga Filipino sa Kuwait, ano man ang kanilang relihiyon, tribo, at kasarian. Ang layunin nito ay upang makapagtatag ng isang sentrong pangkultura at pang-edukasyon upang tangkilikin ang lahat ng maiinam na kultura at mga anyo ng edukasyon. Ang KPCCenter ay bumabatay sa mga katuruan, mga kahalagahan, at mga kaugaliang pang-Islam. Ito rin ay nakikipagkasundo, at lahat ng mga gawain nito ay sa pamamaraang tuwiran at katamtamang pakikitungo, na nag-aanyaya sa lahat ng mga relihiyon at mga sektor upang sama-samang makapagtatag ng bukas na mga talakayan tungkol sa lahat ng aspeto ng pamumuhay.

Ang mga nilalaman, pananaw at mga opinyong nailathala sa magazine na ito ay di kailangang kumatawan ng KPCCenter, kahit pa ito ay isinulat ng isang empleyado nito. Ang lahat ng pagsisikap ay ginagawa upang maiwasan ang pagkakamali sa mga impormasyong nilalalaman ng mga artikulo, ngunit, walang pananagutan kahitanumanangmaaaringipagpalagay sa magazine na ito o sa tagapaglathala nito, ang KPCCenter.

Para sa mga komento at mga katanungan, magpadala ng e-mail sa:

pagusapan@gmail.com

ANONG MERON SA BUWAN NG SETYEMBRE

Ang **Setyembre o Septyembre** *ang ika-9 na buwan sa Talaaraw ng Gregorian. May 30 araw ang naturang buwan. Nahango ang pangalang Septyembre mula sa salitang Lating septem, na nangangahulugang pito. Samakatuwid sa Talaaraw ng Roman, ang Setyembre nga ang ika-pitong buwan ng taon (Marso bilang unang buwan), ngunit tumagal lang ito bilang ika-7 hanggang taon 153 AD, nang binago ng mga Romano ang kanilang kalendaryo at ginawang pang- unang buwan ang Enero.*

Eid ul-Fitr. *Setyembre 11, 12, 13. Ang Eid ul-Fitr (o Hari Raya Puasa) ay isang kapistahang Muslim na palatandaan ng katapusan ng Ramadan. Pinagdiriwang ito pagkalipas ng katapusan ng buwan ng Ramadan, sa unang araw ng Shawwal. Tumatagal ang selebrasyon ng Eid al-Fitr ng tatlong araw. Inaatasan ng Qur'an ang mga Muslim na buuin o kumpletuhin ang kanilang pag-aayuno sa huling araw ng Ramadan at bigkasin ang Takbir (Alahu Akhbar, ang Allah ay Dakila) sa buong panahon ng Eid.*

Ang **Pista ng Peñafrancia** *ay nagsisimula tuwing ikatlong Sabado ng Setyembre sa lalawigan ng Naga, Bikol. Ang festival ay ang pinakamalaking pista ng Marian sa buong bansa. Tinagurian din itong isa sa mga nangungunang festival ng pinagsamang relihiyon, kultura at tradisyon sa siyam na araw na pagdiriwang. Kasama sa selebrasyong ito ang mga parada, iba't ibang isports, trade fairs at pagtatanghal, karera ng mga bangka, tanghalang pangkultura, timpalak pangkagandahan, at iba pang mga nakakasiglang kumpetisyon.*

Ipinagdiriwang ang **Araw ng Siquijor** *tuwing ikalawang linggo ng Setyembre upang alalahanin ang pagkakabuo ng siyudad ng Siquijor. Binubuo ito ng isang linggong mga gawain tulad ng mga parada, kalakalan, paligsahan sa iba't ibang uri ng palakasan, mga presentasyon hinggil sa pangkultura na ipinapalabas ng mga mag-aaral mula sa iba't ibang paaralan, at pagpapakita ng iba't ibang pagpipista ng mga bayan. Itinuturing ang Araw ng Siquijor bilang "festival of all festivals" sapagkat dito itinatampok ang iba't ibang kasayahan mula sa anim na munisipalidad. Layunin din ng selebrasyong ito na pagyamanin ang kanilang kultura, patatagin ang pagtutulungan, pakikipag-kapwa at pagkakaintindihan ng bawat Siquijodnon na marahil ay isang malaking hakbang upang maitaas ang turismo ng nasabing lalawigan.*

Kamatayan
Setyembre 21, 1989, namatay si Ferdinand Emmanuel Edralin Marcos, ang ika-10 Pangulo ng Republika ng Pilipinas. Siya ay naging pangulo ng Pilipinas mula Disyembre 1965 hanggang Pebrero 1986. (ipinanganak 1917)

Pangyayari
Setyembre 2, 1945, *nilagdaan ang kondisyon ng pagsuko sa barkong USS Missouri sa Tokyo Bay, Japan. Ito ang pormal na pagtatapos ng Ikalawang Digmaang Pandaigdig. Mula Maynila, umurong ang mga puwersang Hapones sa pamumuno ni Gen. Tomoyuki Yamashita sa Aparri, Cagayan . Nanatili sila roon hanggang sa kanilang pagsuko noong Setyembre 3, 1945. Dito pormal na nagwakas ang pananakop ng mga Hapon sa Pilipinas.*

Setyembre 21, 1972, *sa bisa ng Proclamation 1081, idineklara ni Pangulong Ferdinand Marcos ang batas militar sa Pilipinas.*

Setyembre 11, 2001, *winasak ng mga terorista ang World Trade Center sa lungsod ng New York at bahagi ng Pentagon sa Arlington, Virginia at pinabagsak nito ang isang eroplanong pampasahero sa Pennsylvania. Sa kabuuan, halos 3000 ang namatay.*

Tinamaan ang Pilipinas ng isang matinding bagyo noong nakaraang **Setyembre 2009** *na sumalanta sa halos kalahating milyong katao sa Luzon pa lamang.*

LIPUNAN, PARA KANINO NGA BA?

Nang likhain ng Diyos ang unang tao sa mundo, nakita Niya na hindi magiging maligaya at makabuluhan ang buhay nito kung walang makakasama. Dahil dito nilikha Niya ang unang babae upang maging katuwang nito sa pagsasagawa ng misyong ninais ng Diyos para sa tao. Subalit hindi sapat na sila lamang dalawa. Pinagbilinan silang humayo at magpakarami. Sa paglipas ng panahon, dumami ang tao at dito na nagsimula ang pagkakaroon ng lipunan.

Ayon kay Aristotle, ang tao ay isang nilikhang panlipunan (social being). Totoo ito. Ang kalikasan natin ay nagpapakita na hindi sapat na matugunan lamang ang mga material na pangangailangan, mayroon ding mga di-materyal na pangangailangan na nararapat makamtan upang makamit ng tao ang kanyang kaganapan. Sabi nga ni Abraham Maslow, isang kilalang sikolohista na nagpakilala ng teorya ng mga pangangailangan ng tao (Hierarchy of human needs), mayroon tayong mga pangangailangang sekundarya tulad ng pangangailangang mapabilang, mahalin, igalang at kilalanin. Ipinapakita nito ang dimensyong panlipunan ng tao. Paano natin matutugunan ang mga pangangailangan ito? Sa pamamagitan ng lipunan.

Layunin ng Diyos na magkaroon ng lipunan upang ito ang maging daan sa pagtataguyod ng kabutihang panlahat. Dahil iba't-iba ang talino at lakas na kaloob ng Diyos sa tao, nangangailangan tayong makipag-ugnayan sa ating kapwa sa lipunan. May mga pangangailangan tayong maaari nilang matugunan at may mga pangangailangan din naman silang maaaring tayo ang makatutugon. Ayon kay Fr. De Torre, maaaring mauri ang lipunan sa dalawa, natural at artipisyal. Natural ang isang lipunan kung ito'y kusang naitatag dahil sa likas na pangangailangan ng tao, tulad ng pamilya at lipunan sibil (civil society). Artipisyal ang isang lipunan kung ang intension sa pagtatatag nito ay para sa kapakanan ng isang tiyak na pangkat. Ilang halimbawa nito ay ang paaralan, samahang pangnegosyo, non-governmental organizations at iba pa. May binaggit pang mga kahalagahan ng lipunan si Fr. Michael Moga. Ayon sa kanya, sa lipunan nakakamit ng tao ang kahulugan ng kanyang mga pangarap, pakikipag-ugnayan, pagpapahalaga, tungkulin at hamon (challenges).

Tingnan natin ang halimbawang ito, ang isang mag-aaral na nangangarap na makatapos sa pag-aaral. Bakit nais niyang makatapos? Para sa kanyang sarili lamang ba? Hindi ba't nais niyang makatulong sa kanyang pamilya? Anong pagpapahalaga ang dapat niyang linangin upang maisakatuparan ang pangarap na ito? Pagsisikap, pagsasakripisyo, pagmamahal sa pamilya. Ano ngayon ang kanyang gagawin upang makamit ito. Pagbubutihin niya ang kanyang pag-aaral at titiisin ang anumang mga pagsubok upang makamit niya ang kanyang pangarap. Saan nag-ugat ang kahulugan ng mga ito? Sa mga taong mahalaga sa kanya, mga taong bahagi ng lipunang kanyang ginagalawan. (Project EASE, bse.portal.ph)

ANG ISLAMIKONG LIPUNAN

Bawat lipunan ay dapat na may itinakdang alituntunin at prinsipiyo na magbibigay pangangalaga kalakip ng mga karapatan at kapanatagang inihahandog sa mga mamamayang nasa ilalim ng kapamahalaan nito. At sa gayon, bawat mamamayan ay makadarama ng diwa ng pagkakaisa, pagmamahal, katahimikan at kapayapaan. Ang ganitong kapaligiran at kalakaran ay tunay na isang sangkap ng magandang buhay at isinasaalang-alang bilang isang pangunahing pangangailangan ng bawat mamamayan upang kanilang matagumpay na gampanan ang bawat tungkulin at pananagutan sa maayos na pamamaraan at mamuhay sa gitna ng katiwasayan, kasarinlan at kaligayahan.

Sa kasalukuyan, mayroong tatlong kinikilalang paraan o kalagayang panlipunan sa buong mundo. Ang una ay lumalagpas sa hangganan ng karapatan ng mamamayan sa Lipunan. Ito ay nagbibigay ng ganap na kalayaan sa tao sa anumang kanyang naisin. Walang alinlangan, ito ay siyang daan upang maging magulo ang panlipunang kalagayan. Ang pagbibigay ng walang hanggang limitasyon at kalayaan sa tao ay nagbubunga ng masama sa kabuuan ng lipunan. Ang mga krimen ay lumalaganap at ang pagiging makamundo o materyoso ng tao ay sadyang nakakagulat. Ang ganitong kalagayan ay matatagpuan sa isang Kapitalistang Lipunan.

Ang ikalawa naman ay ganap na taliwas sa unang nabanggit. Higit na pinagtutuunan ng pansin at higit na pinahahalagahan ang karapatan ng pamahalaan kaysa sa karapatan ng mamamayan. Ang tanging karapatan na makapagbibigay kabutihan sa pamahalaan ang siya lamang ipinagkakaloob sa mamamayan. Ang ganitong lipunan ay inaalisan ang lahat ng karapatan ng mamamayan na hindi umuugnay sa kabutihan ng pamahalaan. Ang ganitong kalakaran ay matatagpuan sa Lipunang Komunismo.

Ang ikatlo ay hindi ganap na nakatuon ng pansin sa karapatan ng lipunan o pamahalaan at hindi rin naman nagbibigay diin sa karapatan ng bawat mamamayan. Samakatuwid, bawat kaukulang karapatan ay ipinagkakaloob bilang bahagi ng isang likas na pamumuhay ng tao. At sa bawat karapatan ay mayroong kaukulang tungkulin at kaakibat na pananagutan na dapat gampanan ng bawat mamamayan at maging ang pamahalaan. Sa gayon, ang bawat mamamayan ng lipunan ay nagtatamasa ng sariling karapatan at ang pamahalaan o lipunan ay mayroon ding sariling karapatan. Sa madaling salita, ang pangkalahatang kabutihan ng mamamayan (general welfare) ay binibigyan ng higit na pansin kaysa sa kabutihan ng isang tao lamang sa mga pagkakataon ng pangangailangan. Ito ay matatagpuan sa Islamikong Lipunan.

Kami ay taos pusong naniniwala na ang pagpapatupad ng panlipunang alituntunin at prinsipiyo ng ikatlong uri ng lipunan (ang Islamikong Lipunan) ay ganap na makapagbibigay ng kapanatagan at katiwasayan sa buong sangkatauhan. Ang makabuluhang pagpapatupad at tapat na pagpapairal ng mga Prinsipiyo ng Islam ay makakatulong sa lipunan upang makamit nito ang pinakamataas na antas ng kapayapaan sa kapaligiran, sa kaisipan at maging sa kalooban ng tao. Ang mga panlipunang karapatan at prinsipiyo ay hindi mga bunga ng mga naunang karanasan, ideolohikal na panlipunan, pansamantalang pangangailangan o di kaya ay mga pampolitikang adhikain at layunin.

Ang mahalagang dahilan ng aming matibay na paniniwala sa mga panlipunang karapatan at prinsipiyo ay batay sa katotohanan na ang mga ito ay nagmula at itinakda ng Tagapaglikha ng tao na Siyang Tanging Ganap na nakaaalam kung ano ang nakabubuti sa Kanyang mga nilikha sa lahat ng panahon. Ang Makapangyarihan Allah ay ganap na nakababatid kung ano ang makasasama o makabubuti sa tao, kung ano ang ikaliligaya, kung ano ang ikalulungkot, kung ano ang ikatatagumpay nito at kung ano ang maaaring maging sanhi ng kapighatian o kapahamakan nito. Nalalaman ng Allah () na Siyang Tagapaglikha kung ano ang nararapat at pangangailangan ng buong sangkatauhan. Mayroon pa kayang batas na higit pang mabuti kaysa sa Batas ng Tagapaglikha?

(Source: Ang mga Karapatan ng Tao sa Islam, ni Dr. Abdul Rahman Al Sheha)

FERDINAND EDRALIN MARCOS: PAGGUNITA

Si Ferdinand E. Marcos ang itinuturing na isa sa pinakamatalinong naging pangulo ng bansa, hindi lamang sa temang akademiko kundi pati sa kanyang ginawa upang mapanatili niya ang sarili sa posisyon sa loob ng mahigit dalawampung taon. Siya ang Ikaanim na Pangulo ng Ikatlong Republika ng Pilipinas. Sa kanyang kabataan pa lamang ay kinakitaan na siya ng katalinuhan. Palagi siyang mayroong karangalang nakukuha magmula sa elementarya hanggang sa magtapos siya ng mataas na paaralan. Limang taong gulang lamang siya nang pumasok sa elementarya sa Sarrat Central School. Sa pamantasan ng Pilipinas Siya nagtapos ng Mataas ng Paaralan noong 1933. Sa pamantasan ding iyon siya kumuha ng Abogasya at nagtapos bilang Cum Laude noongMarso, 1939. Nakamit niya ang President Manuel Quezon Medal Award dahil sakanyang Graduation Thesis. Siya ay iskolar sa buong panahon ng kanyang pag- aaral sa Pamantasan ng Pilipinas at naging kilala siya sa campus dahil sa kanyang kahusayan sa debate at pagtatalumpati. Maging sa larangan ng palakasan tulad ng swimming, boxing, at wrestling ay kinilala siya. Isa rin siyang sharpshooter sa paghawak ng baril. Siya ang nakakuha ng pinakamataas na karangalan sa Military Science and Tactics sa buong Pamantasan. Nagsulat din siya sa Philippines Collegian, ang opisyal na pahayagan ng Pamantasan ng Pilipinas.

Agosto 21, 1971 ay sinuspinde ni Marcos ang Writ of Habeas Corpus upang mapanatili ang kaayusan at kapayapaan sa bansa. Binomba kasi ang rallyista ang Liberal Party sa Plaza Miranda. Noong Setyembre 21, 1972 ay ibinaba ang Martial Law. Marami na raw krisis ang nararanasan ng bansa tulad ng pagbomba sa Plaza Miranda, pagsabotahe at pagwasak sa mga pribado at pambansang ari-arian. Walang puknat na rally ng mga manggagawa at mga estudyante at ang pinakahuli ay ang pagtambang sa Kalihim ng Tanggulang Pambansa na si Juan Ponce Enrile.

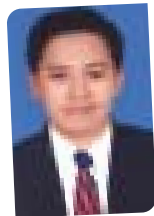
Nobyembre 19, 1972 ay natapos ang bagong Saligang Batas. Pinagtibay ito sa isang referendum noong Enero 19, 1973. Totoong nabawasan ang kriminalidad dahil sa takot ng mga mamamayan sa Batas Militar. Maraming ipinahuli ati pinabilanggo si Marcos, lalo na ang mga lumalaban sa gobyerno. Ngunit hindi na payapa ang damdamin ng bayan. Anuman ang ipalabas ng pamahalaan tungkol sa kalagayan ng mga mamamayan sa malalaking anomalya sa gobyerno. Hindi rin nakaligtas sa mata ng mga tao ang maluhong pamumuhay ni Ginang Imaelda Marcos at ng mga anak nito. Marami ang nagsasabi na sa nararamdamang kahirapan ng bayan ay hindi na dapat na mumuhay ang Unang Ginang na tila ba ito ay nasa isang mayamang bansa. Sa panahong ito ng Batas Militar ay sumikat ang programang Bagong Lipunan. Ito ang sagot ni Marcos sa nagaganap na pagrirebelde ng mga tao. Maraming naisagawa nang mga panahong ito tulad ng pag-akit sa mga dayuhang mamumuhunan, pagsigla ng turismo sa bansa, pagtatayo ng mga impratruktura tulad ng Cultural Center of the Philippines, Folk Arts Theater, San Juanico Bridge, Philcite at iba pa. Nagkaroon na rin ng LRT na hanggang sa ngayon ay pinakikinabangan ng sambayanan at ipinagpatuloy pa ang pagpapagawa sa ibang lugar ng Kamaynilaan. Gayunman ay hindi nawala ang takot sa mga mamamayan. Maraming mga opisyal ng pamahalaan at mga military ang kinatakutan ng mga tao adahil umabuso sa kapangyarihan. Lalong naging mahigpit ang militar sa karapatang pantao. Ipinasara ang mga palimbagan ng diyaryo at magasin pati na ang mga istasyon ng radio at telebisyon. Wala nang maririnig sa radyo at telebisyon ay pawing mga papuri sa gobyerno. Nagkaroon ng pakunwaring wakas ang Batas Militar noong Enero 17, 1981 sa pamamagitan ng Proklamasyon 2045 na nilagdaan ni Marcos. Sa kabila ng pagtatapos ng Martial Law ay hindi nahinto ang paglaganap ng kapangyarihan ng komunista sa bansa.Nabahala ang mga Amerikano kaya kinumbinse nila si Marcos na magdaos ng Presidential Snap Election upang Makita kung sinusuportahan pa rin ng tao ang kanyang pamahalaan. Idinaos ang halalan noong Pebrero 7, 1986 at nakalaban niya si Cory, ang asawa ng dating Senador Ninoy Aquino na mahigpit niyang tagatuligsa. Ayon sa Comelec ay nanalo si Marcos ngunit sa bilang ng Namfrel ay si Cory naman ang nanalo. Nagprotesta si Cory at tumawag ng civil disobedience. Nagsagawa naman ng kudeta sina Fidel Ramos at Juan Ponce Enrile. Nanawagan naman sa tao si Jaime Cardinal Sin kaya dumagsa ang mga tao sa EDSA na nagnanais na mapalayas si Marcos sa puwesto. At naganap ang makasaysayang People's Power na nagpatalsik kay Marcos. Si Marcos, ang kanyang pamilya at ilang miyembro ng gabinete ay dinala ng mga Amerikano sa Estados Unidos upang maiwasan ang madugong pangyayari na maaaring maganap sa pagitan ng mga tagasunod nito at ni Cory Aquino. Namatay si Marcos noong Setyembre 28, 1989 sa Makiki, Hawaii. Iniuwi sa bansa ang kanyang bangkay at inilagsak sa isang glass case crypt sa kanyang sinilangang bayan. Namatay siya sa gulang na 72.

KUWAIT

Ni Joshua Yusuf Barbas

Baqalah: Sari-sari Store sa Kuwait!

Ang tawag sa tindahang pang-masa ng mga Arabong Kuwaiti dito sa Gitnang Silangan. Baqalah, ang munting tindahan o variety store o kilalang sari-sari store sa atin naman sa Pilipinas, kung saan dito kadalasang makakabili ng iba't ibang tingi o pira-pirasong paninda. Pang matanda man o bata. Pagkain o inumin at iba pa, ang madalas na makikita at makukuhang mga paninda sa munting grosering ito. Kung sa ibang malalaking tindahan na kilala sa tawag na Jameeyah o malaking Grocery dito sa iba't ibang partikular na siyudad at lugar o area ng Kuwait ay makikita ang mga maramihang pagkain, gamit at iba pang mga pangbahay o pangbuwanang mga pangangailang sa pang-kusina at anupaman. Ngunit kung ikaw ay nasa kalayuan sa mga ito na malalaking palengke o hypermart, grocery, market o iba pang malalaking tindahan. Ang tanging takbuhan ng mga kaunti lamang ang bibilhin ay dito na mamimili.

Ito ang kwentong nakuha at naipon natin sa buwang ito. Ang ating napiling istorya pang-Pinoy sa Kuwait na nai-involved na sa Baqalah. Kwento ng mga Kabayang suki din naman sa nasabing tindahan. Mga ilang pirmihan nang umaasa sa lingguhan o buwanang supply ng mga pangangailangang pangkusina, pangligo, panglaba, pagkain, inumin, chit-chirya (pagkaing panandaliang pamatid gutom o junk food), at iba pa. Kaya kung iisipin maihahanay na ngang mahalaga at kasa-kasama na nating hang-out sa ating pamimili sa pang-araw-araw na pangangailangan. Lalu na sa panahon ngayon laging takbuhan na ng kahit sino ang Baqalah sa usaping pasa-load (o pass-a-load) lalu na kung ikaw ay may hawak ng prepaid na linya ng mobile o cell phone. Ilan sa napaka-importanteng pangangailangan ng sinuman sa panahon ngayon, ang pangunahing nagbibigay ng tingi o kaunting halaga at dami kumpara sa ibang tindahan ay maaasahan ang ating bidang tindahang ito.

Tunghayan ang ilang kwentong ito ng mga kababayang Pinoy tungkol sa kanilang masasabi sa ating napiling usapin sa ating serye.

Kwento ni Mariel na taga-Bikol suki ng Baqala sa tagal na 5 taon sa Shaab isa sa kanyang katuwang sa mga buwanang mga pangangailangan pang-grocery. Mantika, bigas, asukal, asin iba't ibang pangsahog at pampalasa sa pagkain ay dito na niya inuutang, pati siyempre ang load ng cell phone na weekly niya gawaing inuutang at nakalista at tuwing katapusan ng buwan ang bayaran. Nasanay na ang ating suking ito dahil konti lang naman ang kanyang pangangailan at may kalayuan ang mga jameeyah at malalaking tindahan kaya 'nga dito na siya umaasa at dahil suki siya delivery free ito hanggang sa kanyang pintuan sa kanyang flat. Praktikal kaya n'ya ito tinatangkilik at tiwala siya sa mga binibili at tiwala din ang tindahan sa kanya dahil 'di siya sumasablay sa pagbabayad nito. Payo ni Kabayan, sanayin natin na may magandang imahe sa mga taga-Baqalah para 'di masira ang ating pagka-Pilipino sa maliit lamang na halaga ng mga inuutang. Dahil talaga naman may ilan paring mga Kabayan at pati ilang lahi ang tinatakbuhan ang mga kautangan sa mga nasabing tindahan. Ika 'nga magaling maki-usap kung umuutang pero pag-singilan o bayaran na, mahirap mahagilap o makita.

Kwento naman ni Bro. Mustapha na taga-Mangaf walang choice pag umabot na sa pagkagipit sa monthly budget, ito na lamang ang takbuhan sa mga pangangailangan sa pagkain at ilang pangangailngan sa bahay at siyempre lalu na ang Gas na gamit sa stove o gas range maasahan talaga sila sa delivery nito. Siyempre ikaw na lang ang bahala sa mga tip na iaabot sa nag-deliver. Payo lang n'ya maging maagap sa mga budget lalu na sa usaping mga pangangailangan sa pagkain maging ang personal na mga gamit ng pamilya kung solo mas lalong matipid, alam natin na ang presyo o halaga ng bilihin sa Baqalah ay may konting kamahalan kaysa sa jameeyah o grocery. Kaya para sa kanya second option lang ang umasa sa Baqalah, laging dapat ituon ang pagtitipid sa buwanang gastusin at bayarin.

Si Jenny naman ay suki ng mga pagkain Pinoy lalu na sa usaping tinapay at ilang Filipino delicacies o mga kakaning Pinoy kaya naman walang maasahan nito kundi ang Baqalah lamang dahil 'di ito palagiang mayroon sa mga malalaking grocery, 'di tulad kung ikaw ay taga Kuwait City marami kang makikitaan ng mga nasabing pagkain. 'Di mawawala sa aking mesa tuwing umaga ang pandesal na may palamang gawang 'Pinas din, kaya naman parang 'Pinas din ang nasanay kung mga pagkain although 'di ito praktikal kasi alam natin na inaangkat ng bansang ito ang mga produktong 'Pinoy sa ating bayan, kaya naman may konting kamahalan, pero ang kanyang katwiran dyan ay siyempre tangkilikin ang sariling atin, 'di mahirap sa kalagayan ni sister sa usaping nasa accommodation nakatira ng mga nurse dito sa Sabah o area ng mga hospitals meron mang maliit na jameeyah branch dito, 'di ito sapat sa kanyang nakasanayan nang mga pangsahog sa pagkain at ilang personal na gamit pangkatawan kaya naman ang laging tinatawagan ay Baqalah, Bai, I need like this… or Baisap, I need pasa load (pass-a-load). Biro pa n'ya.

Kwento naman ni Miguelito na taga-Pampanga 3 years nang suki sa Baqalah noon, malaking tipid pala ang maging maagap sa buwanang budget kung ito ay bibilhin ng biglaan sa loob ng isang buwan sa malaking grocery, kaysa sa laging pa-isa-isa lamang ang bibilhin na kailangang pang-araw araw. Ito ang nakita niyang adjustment sa monthly budget n'ya mula nang 'di na siya umasa pa ng malaking porsyento sa pamimili n'ya noon sa Baqalah kaysa sa isang biglaang pamimili sa Jameeyah tuwing sasahod. Sa tulad ni kapatid na nandito ang buong pamilya para sa kanya ay focus dapat sa budget tulad ni Mustapha 2nd option lang ang Baqalah sa usaping mga biglaang pangangailan sa bahay. Nasa Kuwait tayo para magtrabaho at makapag-ipon, sa ganitong disiplina makakatipid ang sinuman na dagdag na paraan para may maitabi 'di man natin ito na mo-monitor pero para sa payong 'kabayan dapat isaalang-alang na ang pagtitipid ay kailangang priority ng bawat isa. Para sa kanya tulad ng karamihan, ang kadalasan talagang way para mas matipid ay ang budgeted na ang mga supply ng groceries sa isang biglaang pamimili tuwing pagsahod sa malalaking Grocery o Jameeyah.

Nawa'y nagustuhan po ninyo ang ating napiling munting kwento at nawa'y napulutan ng ilang simpleng payo na inihatid sa atin ng ating mga suking mga ka-kwentuhan sa buwan-buwan nating pag-iikot, kung kayo po ay may kwentong kakaiba at kwentong Kuwait at gustong makasali sa ating series ng Maki-alam, email lamang po ninyo ang inyong kwento sa j8shua_2020@yahoo.com at atin po agad itong isasali sa ating mga piling piling mga salaysayin ng mga Kabayan sa Kuwait sa mga susunod na buwan. Hanggang sa muli, maraming salamat, Masalam!

TRIVIA:
Sa bansang Kuwait kilala ang The Avenues, ang pinakamalaking mall at shopping center ng bansa na matatagpuan sa 5th Ring Road sa Al Rai Industrial Area. Ito ay sinimulang binuksan sa pampubliko noon April, 2007. May lawak na 900,000 square meters ang laki na aabutin sa taong 2011 dahil hanggang ngayon ay 'di pa rin buong natatapos ang buong mall extensions. Pinapatakbo na Mabanee Company na pinamumunuan ni Mohammad Al-Shaya.
Sa Pilipinas naman ay sikat ang SM Mall of Asia, na pangalawang malaking mall sa ating bansa, may lawak na 605, 000 sqaure meters ang laki, matapos ang SM City North Edsa (621, 000 sq. m.) na matatagpuan sa Bay City, Pasay City. Noong May, 2006 opisyal itong naging bukas sa publiko. Pinapatakbo ng SM Prime Holdings na pagmamay-ari ni Henry Sy.
Source: www.wikipedia.org

PAG-ARALAN ANG ARABIK

Ni Usta. Halima Mantawil, Asst. Executive Director, Women Section, KPCCenter

Lesson 16

Ang kahulugan sa Tagalog	Pagsasaling titik	Magkakasama na titik ng salitang Arabik	Magkakahiwalay na mga titik ng salitang Arabik
Mga Buwan na bawal makipaglaban	Ash hurol hurom	أشهر الحرم	أ ش ه ر ا ل ح ر م
	Dhul - Qaadah	ذو القعدة	ذو ا ل ق ع دة
	Dhul - Hijjah	ذو الحجّة	ذو ا ل ح ج ة
	Muharam	محرم	م ح ر م
	Rajab	رجب	ر ج ب

Mga Katinig
Harakat
Fathah = "a"
halimbawa بَ = Ba
Kasrah= "I"
halimbawa بِ = Bi
Dammah "u"
halimbawa بُ = Bu

Ang Alpabetong Arabik

Raa ر	Dhaal ذ	Daal د	Khaa خ	Haa ح	Jeem ج	Thaa ث	Taa ت	Baa ب	Alif أ
Faa ف	Ghaieen غ	Aieen ع	Zaa ظ	Taa ط	Daad ض	Saad ص	Sheen ش	Seen س	Zaa ز
	Yaa ى	Yaa ي	Haa ه	Waaw و	Noon ن	Meem م	Laam ل	Kaaf ك	Qaaf ق

Para sa mga Filipinong nais mag-aral ng Arabik na LIBRE, tumawag lamang sa ating KPCCenter, 24712574 extention 111 sa mga babae, at extention 102 sa mga lalaki.

Mga sagot ni Skh. Abdulhadie Gumander na itinala ni Bro. Abdullah Tabing

Tanong At Sagot
ZAKAT UL-FITR

Tanong:
Salam Alaikom Brother, buwan ng Ramadan ng ako yumakap sa Islam at Alhamdulillah at nakayanan ko ang pag-aayuno sa buwan ng Ramadan na kahit ako ay bago palang sa pagpasok sa Islam. Ang aking katanungan ay ibig ko sanang malaman kung ano tunay na kahulugan ng Zakat-ul Fit›r?

Sagot:
Bismillah, Walhamdulillah Wassalatu Wassalamo Ala Rasulillahi Waala Alihi Wasahbihi Waba'd. Kapatid na Muslim, Alhamdulillah at ang pagyakap mo sa Islam ay sadyang napakarami mong biyayang makakamtan Inshallah sapagkat sa ang Ramadan ay buwan ng pagpapala. Tungkol naman sa iyong katanungan ukol sa Sadaqatul Fit'r (Zakatul Fit'r) kung ano ang kahulugan nito, ayon sa isang Hadith ni Abdullah Ibno Abbas (kalugdan siya ng Allah), ang Sadaqat-ul Fit'r (Zakat-ul Fit'r) ay (1)paglilinis para sa nag-aayuno (sa kanyang pagkakamali) at (2)pagkain sa dukha . Ang may sinaunang mga pantas sa Islam ay nagsabi din na ito ay katulad din ito ng dalawang pagtitirapa (bilang kabayaran sa pagkakamali sa pagdarasal). At may mga nagsabi din sa mga pantas na ito ang magdadala sa ating pag-aayuno sa Allah, na ang ibig sabihin hindi Niya (Allah) tatanggapin ang ating pag-aayuno kung hindi tayo magbigay nito (Zakatul Fi'tr). Bilang karadagan ang Zakatul Fitr ay tungkulin ng bawat Muslim, bata man o matanda at ito ay tungkulin din ng mga taong may katungkulan tumustos sa kanilang mga asawa, anak at mga malalapit na kamag-anak. Mas mabuti na pati yaong mga sanggol na nasa sinapupunan pa ay tungkulin din ng ama ang magbigay ng Zakatul Fit'r sa kanila. Si Abdullah bin Umar(Raa) ay nag-ulat sinabi niya, Itinakda ng Sugo ng Allah (Saw) ang Zakatul Fit'r na isang Sa'a ng Trigo o kaya isang Sa'a ng Barley tungkulin ng taong alipin at taong Malaya, lalaki at babae, maliit at malaki sa mga Muslim. Isinalaysay ni Al Bukhari, "At ang may karapatan nito ay ang mararalitang mga Muslim. " Ipinag-utos ng Sugo(Saw) na ipamimigay ang Zakat-ul Fit'r bago isagawa ang Salat-ul Eid, at ang pinaka-mainam na oras ng pamimigay nito ay sa araw ng Eid bago magsasalah.

Para sa nais magtanong, mag-email sa: joselitotabing@gmail.com

MINDANAO: TUKLASIN NATIN
Ni Ust. Abubaidah Salud Satol
Translator/News Editor
Ministry of Information
Kuwait

Digmaan ng mga Muslim at mga Kastila 2

Ang kapangyarihan ng mga Kastila sa Pilipinas ay nagwakas noong taong 1898. Sa mahigit na tatlong daang taon na sinubukan ng mga Kastila na sakupin ang mga Muslim, ang Espanya ay bumagsak at napahiya dahil ang mga Muslim sa Mindanao ay nagtagumpay na maipagtanggol ang kanilang lahi at dangal, at higit sa lahat ay ang kanilang relihiyong Islam. Tanging sa hilagang baybayin lamang ng Zamboanga ang makikitang nagkaroon ng maliit na impluwensya ang mga Kastila. Ang salitang Chabacano sa Zamboanga city ay nagtataglay ng maraming wikang Kastila, at naroon din ang Fort Pilar na dating itinatag ng mga Kastila sa yaong panahon. At sa kabila ng pag-aangkin ng Espanya noong panahon ng kanilang «colonial rule» o paghahari sa Pilipinas, at angkinin ang buong kapuluan, ang Mindanao ay ganap na malaya at nakabukod sa Luzon at Visayas, hanggang sa ito ay ilehitimo at iligal na idinugtong ng pamahalaan ng Pilipinas, nitong ika-labing siyam na siglo, sa ilalim ng kapangyarihan ng Estados Unidos at impluwensya nito sa Pilipinas.

Nakuha ng Estados Unidos ang Pilipinas mula sa mga Espanyol noong taong 1898, ngunit walang mahalagang bagay na nangyari hanggang sa taong 1904, sa pagsisikap na maiangat ang kalagayan ng mga katutubong mamamayan ng Moro Province sa ilalim ng kapangyarihan ng Amerika. Ayon sa isang mananaliksik, ang proyektong isama ang tradisyunal na batas ng Muslim sa sistema ng pamahalaan ay madaling naglaho, dahil sa kawalan ng galang ng mga Amerikano sa mga batas na ito at alituntunin.

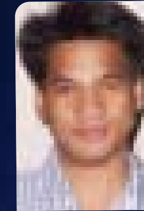
Nagtapos din ang pagsisikap na ito ng Estados Unidos na itatag ang kanilang kapangyarihan sa Mindanao sa taong 1012. Noong taong 1914, muling sinubukan ng Estados Unidos na itatag ang bagong Departamento ng Mindanao at Sulu, bilang lokal na administrasyon para sa timog na isla ng Mindanao. Ngunit ito ay nabuwag din noong taong 1920.

Sa unang dekada pa lamang ng pagtakbo ng pamahalaan ng Republika ng Pilipinas, ang mga lalawigan ng mga Muslim sa Mindanao ay naging kapantay na ng anumang lalawigan sa Pilipinas. Nagkaroon din ng maraming paglabag ang pamahalaan laban sa mga tradisyunal na karapatan ng mga mamamayang Muslim at sa mga grupo ng mga minoridad na mga tribo sa Mindanao, lalo na sa kanilang mga yamang lupa, kung saan ang mga kalupaan sa Mindanao ay binuksan para sa mga dayuhang Kristyano na mula sa Visayas at Luzon.

Dahil sa kakaunting bilang ng mga katutubo sa Mindanao, ang hindi mapigilang migrasyon ng mga dayuhan na mula sa iba't-ibang rehiyun ng Luzon at Visayas, ay nagdulot ng kaguluhan sapagitan ng mga ito at ng mga Muslim at katutubo. At sa kabila ng malakas na pagtutol at paglaban ng mga tunay na residente at may-ari ng mga kalupaan sa Mindanao, patuloy naman ang pag-rehistro ng mga dayuhang Kristyano sa mga kalupaang kanilang natagpuan at inilagay ang mga ito sa kanilang pag-aangkin.

Dahil dito ay naramdaman ng mga katutubong tribo at mga Muslim, ang pait na dulot ng pagkakawala ng kanilang mga kalupaan, habang ang mga dayuhang Kristyano ay komportableng naniniwala na sila at ang kanilang mga supling ang lehitimong nagmamay-ari ng mga kalupaan. Ito ang ugat ng di-matapus-tapos na labanan na nagdulot ng mapait na digmaan at walang katapusang poot sa pagitan ng mga Muslims at Kristyano. Karamihan din sa mga Muslim ay naniniwala na ang batas ng pamahalaang Kristyano sa Pilipinas ay hindi angkop sa kanilang paniniwala at tradisyon, dahilan upang ang ilan ay magtatag ng organisasyon upang ipagtanggol ang kanilang mamamayan, bayan at higit sa lahat ay ang kanilang relihiyun.

Sa Kabukiran

Ni AbdulQadir E. Laja

Noong nagbakasyon kami sa atin (sa Pilipinas), pagkalipas ng dalawang linggo sa siyudad, kami ay tumuloy sa probinsya, upang maiba naman ang maramdaman at makita sa paligid. May isang kaibigan ang nag-inbita sa amin sa kanilang bukirin. Naglakad kami nang malayo-layo rin at tumuloy sa kanilang kubo. Lahat ay napagod at nauhaw, tamang-tama naman may isang mama ang umakyat sa punong niyog at kami ay binigyan ng buko, kaya bumalik na naman ang sigla at saya.

Pagkatapos naming nananghalian, ay kanya-kanyang hanap kung saan magpahinga. Ang iba ay nagpahinga sa loob ng kubo, ang iba naman sa labas. Umupo ako sa ilalim ng maliit na punong kahoy at pinagmasdan ko ang maputing ulap at kagandahan ng paligid. Malapit sa kinaroroonan namin ay palayan at punong kawayan, doon, damang-dama ko ang ihip ng sariwang hangin.

Nang kami ay umuwi, nadaanan pa rin namin ang pamilyang magsasaka na masayang nagtratrabaho. Mga batang naglalaro, mga batang nagtatawanan sakay sa kanilang kalabaw. Sa isip ko, masaya rin pala ang mga nakatira dito, kahit kulang sa materyal na bagay, dahil siguro sila ay magkakasama. Totoo ang kasabihan na ang kasiyahan ay nasa taong may pusong kontento, kahit saan man, kahit sa kabukiran.

Minsan, may aral tayong nakukuha sa mga sitwasyon, bagay o tanawin na ating nakikita. Tulad ng bundok, batis, iba't ibang kulay o klase ng mga ibon at mga bulaklak sa kabukiran. Ito ay mga Tanda sa Kaluwalhatian ng Maylikha. Sa Qur'an (16:13) binabanggit; "At ang anupamang bagay na Kanyang nilikha para sa inyo sa lupaing ito na may iba't ibang kulay (at katangian ng pananim, bungangkahoy at mga panghayupan). Katiyakang nasa sa mga ito ang Tanda para sa mga taong nakakaala-ala".

Fieldtrip to Kuwait Towers, Men Sectiom

Fieldtrip to Arab Organization Headquarters, Women Section

Bisaya Dakbayan sa Butuan

Ni Sister Sarah Mailyn Rodriguez

Ang Dakbayan sa Butuan usa ka unang klase nga dakbayan sa lalawigan sa Agusan del Norte sa Pilipinas. Kini mao ang kapital nga dakbayan sa Agusan del Norte ug ang rehiyonal nga sentro sa Caraga (Rehiyon XIII). Kini nahimutang sa amihanang-sidlakang bahin sa Lupot sa Agusan labang sa Sapa sa Agusan.

Ang ngalang "Butuan" gituohang naggikan sa ngalan sa apod nga prutas nga gitawag "Batuan". Ang ubang etomolohiya sa pulong nag-ingon nga kini gikan sa usa ka "Datu Buntuan", usa ka pamuno nga nagdumala kanhi sa Butuan. Ang Dakbayan sa Butuan abunda sa mga pananum sama sa Humay, Mais, Lubi, Saging, Abaca ug Goma.

Ang Dakbayan sa Butuan nagasaulog ug mga Festivals sama sa Kahimunan Festival gisaulog kini kada ikatulong Dominggo sa Buwan sa January sunod sa pagsaulog sa patron ni Sr. Sto Nino. Ang Kahimunan usa ka lumadnong pulong nga nagpasabot nga pag-ipon-ipon. Nagasaulog usab ang Dakbayan sa Butuan ug Abayan Festival gisaulog kada katapusang Dominggo sa buwan sa July, ug ang gitawag usab nila nga Adlaw Hong Butuan.

Sa Dakbayan sa Butuan usab nahimutang ang Diosdado Macapagal Bridge ang pinakataas nga tulay sa tibook Mindanao. Naa usab dinhi ang Agusan River ang pinakataas nga sapa sa tibook Mindanao. Naa usab silay mga Musuem sama Balangay Shrine Museum ug Butuan National Museum.

Ang Pagtoo sa Usa ka Ginoo

Ang pangisip sa kada tawo makasabot sumala sa iyang natural nga kinaiyahan (primordial nature). Nga wala gayoy mga butang nga migula sa iyang kaugalingon. Naa gayoy tinugdan.
Misupak sa dikta sa katarungan (reason) nga ang usa ka butang mausab nga walay nagpausab niini o gawasnong gahum nga nagpahimo niini. Sama pananglitan sa tubig nga nahimong yelo o alisngaw, kini nagkinahanglan ug gawasnong gahum nga maoy hinungdan ug kong dili lang tinuod nga ang temperatura ubos sa 0 degrada o sobra 100 ka degrada, ang tubig magpabilin sa susamang estados ug kong kini mosugod sa paglimpiyo, kini usab nagkinahanglan ug hinungdan gikan sa gawas. Sa ato pa, makaingon kita nga ang kada epekto nagkinahanglan ug hinungdan. Ug ang kada posibilidad naa gayoy naghimo kaniya.
Tinuod na nga ang mga pangatarungan (reason) ug mga proweba mayo kayo ug importante aron sa pagpamatuod nga aduna gayoy Ginoo, (apan dili malimtan nga gikinahanglan nga) sila paagi lamang para masabtan sa hunahuna. Kay sa giingon pa, "Ang mga tawo nga nangita sa pagpamatuod nga adunay Ginoo pinaagi sa pangatarungan, naglakaw sa paa nga kahoy" nga kining proweba, sama sa paa nga kahoy, artificial lamang, ug kini makasuporta sa tawo sa limitado nga panahon, apan kadtong masaligan sa tawo kadtong iyang pagtoo kan kansang makatagbaw sa iyang kasingkasing ug makahatag sa kusog sa pagsabot nga aduna gayoy Ginoo. Ang konsinsiya makamatuod sa kalit nga ang kaugalingon nakabaton sa pagtoo. Apan kini adunay taas nga ang-ang.

Ang Proweba sa Pagkausa

Ang Panagduyog sa mga Natural nga Elemento

Kon atong tagaan ug pagtagad ang natural nga kalibutan, atong makita nga adunay relasyon ug panagduyog tali sa adlaw, bulan ug kalibutan. Tungod sa pagtuyok sa kalibutan sa adlaw miresulta nga aduna kitay upat ka tiempo (seasons). Bonga usab sa iyang pagtuyok sa iyang kaugalingon, aduna kitay gabii ug adlaw. Tungod sa paghatag ug kainit sa adlaw, ang tubig sa dagat mialisngaw (evaporates) ug nahimong mga panganud. Ang pag-usab-usab sa temperatura ibabaw sa kalibutan maoy hinungdan pagguwa sa hangin. Ang mga hangin maoy magdala sa mga panganud ngadto sa langit ibabaw sa mga uga nga yuta ug didto ibisibis ibabaw sa mga bukiran sa porma nga ulan ug yelo. Busa, ang mga kabukiran ning porma ug natural nga mga kasapaan ug kasubaan ug mga tuburan. Kining mga agianan sa tubig maoy nakapabuhi sa yuta sa ilang palibot ug maoy hinungdan sa pagturok sa nagkalainlaing mga tanon, mga bulak, ug mga ulotanon. Ang mga kahayopan ug mga katawhan maaghat sa pag-adto sa daplin sa suba, kinsa ang mga tanom mabuhi pinaagi sa tubig sa ulan ug suba. Ang mga kahayupan mukuha sa ilang pagkaon sa mga katanuman ug tubig, samtang ang tawo nagdepende sa tubig, katanuman ug karne ug mga produkto nga gikuha sa hayop. Busa atong makita nga adunay panagduyog tali sa mga nagkadaiyang parte sa linalang ug kini mao ang dako kaayong basihanan nga adunay kinabuhi ug pagkausa sa Magbubuhat.

Ang Dili Gapugngan nga Kagubot sa Pagtoo nga adunay Daghang Ginoo

Kon adunay laing ginoo gawas sa Ginoo, ilang pagabahinon ang binuhat (creation) sa ilang kaugalingon ug pagkahuman moresulta unya sa panaglalis ug panag-away. Kini mahimong linugdanan sa kasamok o hinaposan sa hapsay nga sistema sa uniberso. Busa makita nato nga ang uniberso adunay hingpit nga kahapsay ug dili igatugot nga adunay kagubot nga mahitabo sa iyang sistema, kita nahibalo niining importante nga proweba sa Pagkausa sa Ginoo.

Ang Epekto sa Pagtoo sa Pagkausa sa Ginoo

Ang pagtoo sa Pagkausa sa Ginoo maoy hinungdan sa panaghiusa sa mga katawhan, para sa sulondon nga katilingban, ang tanang katawhan binuhat sa Usa ka tinuod nga Ginoo ug ang tanan ubos sa Iyang Giya. Ug tungod kay ang Ginoo usa ra, busa kita manag-usa sa kada usa ug ihunong ang tanan nga maoy hinungdan sa atong panagbulag sa matag-usa.

BISAYANG JOKES

CUSTOMER: Waiter! Kadugay gud sa akong order, pila man diay ang cook ninyo dire?
WAITER: Ay sir wala man mi coke dinhi, pepsi lang! Pepsi!

ANAK: Tay, unsay English sa Kahoy?
TATAY: Kasayon, WOOD
ANAK: Ingon among Titser, TREE
TATAY: Kon tulo kabuok.

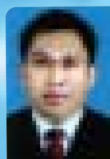
ANAK: Nay, tinuod ba ang FIRST LOVE NEVER DIES?
NANAY: Korek ka jan anak! Tan-awa imong TATAY hantud karon wala pajud namatay ang animal!

MARE1: Grabe na jud ko ka kalimtanon oi, misaka gani ko ug hagdan, mo-hunong ko kay malimot ko kung paingon bako taas o sa ubos.
MARE2: Ako, Simbako lang (with matching knock 3 times sa table), dili jud ko limtanon. Excuse me sa ha kay murag naay nanuktok!!!

TITSER: Juan, what are the different colors of bananas?
JUAN: Mam, green, yellow, red, and brown.
TITSER: Bugo ka, naa bay brown nga saging?
JUAN: Mam ang linung-ag diay, piki na!?

HUSBAND(hubog): Darling, atong CR ba mora'g gi-abat.Kada abli nako sa door, musiga ang suga.
WIFE: Animal ka! Ikaw diay nangihi sa fridgedir!

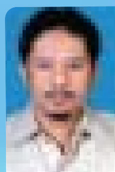
BASA A MORO

Inisulat ni Ust.Marouf Baraguir Ali
Da'iyah & Social Researcher
Asst. Executive Director, Men Section, KPCCenter

So Hadis a ikasapulo nando lima :
15- nakabpon kani ama ni Hurayra a naliliniyan sekanin nu Allah, sabensabenal su rasoolollah a nanget salkanin su limu nando sagyahatra nu Allah na pidtalo nin : (entayn I taw a paritiaya sa Allah nando gay a mauli na edtalo sa mapia atawka mangintelenen , endo entayn I taw a paritiaya sa Allah nando gay a mauli na ipulo nin so pagubay nin , endo entayn I taw a paritiaya sa Allah nando gay a mauli na kurmaten (ipulo nin) nin su ana nin (bisita nin).

So nakua pangagi nando balaguna kanu nan a hadis :
1. Wagib kanu taw a muslim I kaparihala nin kanu dila nin siya kanu di mga mapia a bitiara .
2. Paginapasen nu taw a muslim I yanin madtalu na su enggagaysa a makagkapia atawka mga mapia .
3. Wagib kanu taw a muslim I kabpipia nin kanu pagubay nin nando kadsanggila nin kanu enggaysa a makasikot kanilan .
4. Wagib kanu taw a muslim I kakurmat nin nando kapulo nin kanu ana nin (bisita nin).
5. Pakatuturo nu nan a hadis su pidtalo a kapia nu kapagawida nu taw a muslim siya kanu mga isik a manusya nin .
6. Su agama islam na pamarihalan nin I panun I kagkabagel nu kapagawida nu mga taw nandu kapamagadatay , kagkakalimuay nando kapelalanunay.

Ni Ust. Wahibie Tamama
Da'iyah & Cultural Field Worker, KPCCenter
E-mail: alwahibi@alnajat.com.kw

بسم الله الرحمن الرحيم

Niya so Sumpat o Mga Bitiyala tano kano Naipos a niya a Ulan Ulan ,,,
YABON MAPIA NA MALO TANO BON EMBABALINGANAN I KABATIYA IA TANO LON" PARA TAKNA SA MAPIA SO ELMO O ALLAHO TAALA
niya manem so elmo a barapantag ko langon o skitano a mga maginged a muslim a sumpat bon o mga bitiyala kano naipos aniya a Ulan Ulan , yaden mapia kano skitano a maginged na so kapagapas kano elmo nin Allaho taala,para ditano maka sendit kano uliyan a timpo, ka yabon mapia kano skitano na Mapapasad I antangan tano,endo kahanda tano,ka endo malbod I kapagapas tano ron, labi labi den amay ka katawan tano so pengulanendo madtapik a elmo,so entain I tao a tutulanged sa katuntut sa elmo na mapia den I ginawa nin endo magdamin so tidto a inengay lon o ALLAH a limo , so mamis na dili mananam ya tabiya na makaludep kano ngali endo takna kano dila,basta ditano den magalang alang sa katuntut sa elmo ka namba i maka tabang rkitano siya kano kaplayag layag tano siya sa liyawaw dunya labi den sa maury a gay.

SO KAMBETADAN NO BABAY SA ISLAM

Ni Usta. Pahima Guiabal
Da'iyah & Cultural Field Worker,
KPCCenter Women Section

Sumpatan tano so bityala tano kano manga nangaipos a ulan-ulan sa ya mayto na so kambetadan no babay sa Islam.

Ya ko banya kaliniyan a mambityala salkano a manga suled nami a manga babay bilang sumpat o ento a manga bityala tano na so manga kawagib o babay kano kaluma nin, ugayd na bago tano inya buziyan a bityala na kuwan tano muna so sipat o manga babay a manga mapiya kalu-kalo mazipat o pidsinakatawan salkitano a manga babay na sangat den a kapya ka mapakay man a kazabapan a ikalilintad o pamilya amayngka mazipat o uman i babay kano pamilya na aden anto na malilintad so inged amayngka uman i pamilya na malilintad. Paganayan na mana bon so kadtalo no Nabi a nakaukit kani Abdullah a wata mama ni Omar, pidtalo no Nabi Muhammad (SAS): ((So Dunya na kasangkapan (atawka kakaliniyan), na ya den mapya a kasangkapan kano Dunya na so babay a mapya)). So niya a Hadeeth na yalon nakapanudtol na si Muslim. Kagina ka mayto na upama ka zinantalen tano o ngin ba i manga sipat a mapiya babay na madakel man ugayd na mapakay a tinesen tano sa tlo timan:

Ikaisa: na so babay a makuwa nin so lilini ni kaluma nin – ya mayto na mapya i kailay lon ni kaluma nin, malugod si kaluma nin salkanin ya nin ma'na na malimpiyo sa lawas, tatanusan, magalaw i buntal na endo mapakay pan a kakamutan para kani kaluma nin.
Ikaduwa: na so babay a maginugot kani kaluma nin – ya mayto na amayngka sugon sekanin ni kaluma nin atawka aden talon lon na maginugot sekanin sa dikena lagid o ped a manga babay a kumplin pan muna atawka maya panumpatan nin pan si kaluma nin.
Ikatlo: na so babay a kasaligan – ya mayto na namayngka dala sa walay si kaluma nin na misalig lon so ginawa nin, ludep o walay nin sa dili nin paludepan sa salakaw a mama ya tabya na katukawan muna i kaluma nin sakamayto bon a misalig lon so tamok i kaluma nin.
Kagina ka mayto na siya tano pakauzaden so niya ba a bityala tano ko isa a Hadeeth a nakaukit kani ama ni Hurairah, pidtalo no Nabi Muhammad (SAS): ((Ya den mapya kano manga babay na so babay a amayngka ilayn nengka sekanin na maakit ka nin, na endo amayngka sugon nengka sekanin na paginugutan ka nin, na endo amayngka itagak nengka sekanin na parihalan nin salka so ginawa nin endo so tamok nengka)). Madelag i dili mataw kano niya ba a Hadeeth labi den so manga kaka nami kano agama na sabap kano ikagkaulad no elmo tano na mapakay a mangingiza tano sa kanilan.

Manga suled nami a manga babay, sinumuntok manem i ulan-ulan anya a Ramadan na pamamakutan tano so simba tano salkanin na Allah ka masla inya a limo salkitano.

Italos tano bo o miyog so Allah…

PINOY RECIPE

Ni Sis. Um Ismael

SITAW AT MGA GULAY NA SOPAS

Mga Sangkap:
½ tasang Macaroni numero 41
1 tasang lutong butong pulang sitaw
3 kutsarang mantika (Dalal)
½ hiniwang sibuyas
1 kutsaritang pinisang bawang
1 kubikong gulay
½ tasang karot, kuwadrado
½ tasang patatas, kuwadrado
½ tasang espinaka, pinilas
2 tasang katas ng kamatis
4 kutsarang pasta ng kamatis
6 tasang tubig

Paraan ng pagluluto:
1. Igisa ang sibuyas, bawang at kubikong gulay sa mantika. Ilagay ang karot at patatas. Haluin sa mahinang apoy ng labinglimang minutos.
2. Ilagay ang pasta ng kamatis at haluin ng isang minuto, ilagay ang mga natitirang sangkap. Lutuin sa katamtamang init hanggang ang mga gulay ay malata. Isilbing mainit.

LENTEHAS NA FAVA

Mga Sangkap:
2 latang lentehas na fava
½ tinadtad na oubi
1 maliit na sibuyas, tinadtad ng pinung-pino
1 tinadtad na kamatis
1 kutsarang katas ng lemon
½ tasang mantika ng aseytunas
1 kutsarang pulbos ng kulantro
2 pinigang kalabo ng bawang
Katiting na pamintang itim
Asin para panlasa

Paraan ng pagluluto:
1. Initin ang lentehas na Fava sa mahinang apoy ng 10 minuto
3. Ilagay ang mga natitirang mga sangkap at kalahati ng mantika.
3. Initin sa mababang apoy habang dinudurog hanggang maging malambot.
4. Ilagay sa bandehadong pansilbi at pahiran ng mantika.
5. Palamutihan ayon sa panlasa mo.
6. Isilbing mainit.

SARI-SARING KAALAMAN:

Mabagal ba ang iyong computer?

Pabilisin ang pag-access ng data

Ang Disk fragmentation ay nagpapabagal ng kabuuang performance ng iyong system. Kapag ang mga file ay fragmented, ang kompyuter ay maghahanap sa hard disk ng mga file na binuksan at muli itong bubuohin at ang respose time ay maaring tumagal.

Disk Defragmenter ay isang Windows utility na pinag-sasama ang pira-piraso mga file at mga folder sa hard disk ng iyong computer upang magkaron ng mas malaking ispasiyo ang inyong hard disk. Sa pamamagitan ng pag-imbak ng iyong mga file nang maayos end-to-end, walang fragmentation o pagkapira-piraso, ang pagbasa at pag-sulat sa inyong disk ay bibilis.

Kelan kailangan pagtakbohin ang Disk Defragmenter?

- *Kapag naglagay ng malaking bilang ng mga file.*
- *Kapag ang natirang libreng puwang sa disk ay 15 porsiyento o mas kaunti.*
- *Kapag nag-install ka ng mga bagong programa o ng isang bagong bersyon ng Windows.*

Upang gamitin ang Disk Defragmenter:

1. I-Click Start, i-click All Programs, i-click Accesories, i-click ang System Tools, at pagkatapos ay i-click ang Disk Defragmenter.

2. Sa Disk Defragmenter dialog box, i-click ang drive na nais mong i-defragment, at pagkatapos ay i-click ang Analyze button. Matapos ang disk ay maanalyze, ang isang dialog box ay lalabas, ipapaalam sa inyo kung gusto mong defragment ang naanalyze na drive

3. Para i-defragment ang napiling drive, i-click ang Defragment disk button. Sa kasalukuyang status area, sa ilalim ng Progress column, maaari mong subaybayan ang mga pangyayari sa proseso na ito. Pagkatapos ng defragmentation, ang Disk Defragmenter ay ipinapakita ang resulta.

4. Para i-display ang detalyadong impormasyon tungkol sa defragmented disk o partition, i-click ang View Report.

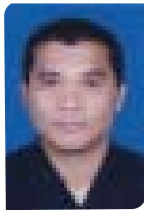
5. Para isara ang dialog box ng View Report, i-click ang Close.

6. Ikaw ay maaari ding mag-schedule kung kailan mo gustong awtomatikong patakbohin ang Disk Defragmenter, at ang iyong computer ay maaaring i-set up ito as default. Under sa Schedule i-click ang Configure Schedule (o Turn on Schedule, kung ito ay kasalukuyang hindi pa naconfigure upang tumakbo ng awtomatiko). Pagkatapos baguhin ang mga setting, i-click ang OK.

7. Upang isara ang Disk Defragmenter utility, i-click ang Close button sa title bar ng window.

MAGTAWANAN TAYO

(Kung natawa ka na noon, tawa na ulit ngayon...)

Ni Issa Mohammad Tragua
http://jokesko.blogspot.com
e-mail: jorgetragua@yahoo.com

TANONG: Doctora, paano mo sasabihin sa pasyente na malapit sya mamatay, na di sya matatakot
DOCTORA: Makulay! Makulay ang buhay,,,,ang buhay makulay sa kabilang buhay.
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

Q: Paano mo sasabihin sa kaibigan mo na mabaho sya na hindi sya masasaktan?
A: Pare alam ko kung anong scent ng pabango mo, DURIAN!
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

J: bday ng asawa ko, gusto niyang regalo kahit ano basta may DIAMOND.
P: ano binigay mo?
J: Baraha.
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

Teacher: Lahat ng tao ay galing kay Adan at Eva!
Student: Pero Maam, sabi ni mama at papa, sa UNGGOY daw!
Teacher: Hindi natin pinag-usapan ang inyong pamilya, ok!
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

P2: nakakainis panaginip ako kagabi, kasama ko 50 contestants ng Ms. Universe
P1: swerte mo! ano nakakainis doon?
P2: pare contestant din ako, at ako pa nanalo!
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

OBAMA: what are the pollutants in your country?
PACQUIAO: we have a lots! We have sisig, kilawin, chicharon mani, and boy bawang (yung kornik ba, you know?)
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

HUSBAND: may malaki ako problema.
WIFE: wag mo sabihin problema mo lang, problema natin dahil nagmamahalan tayo. Ano problema natin?
HUSBAND: nabuntis natin si inday at tayo ang ama!
(Sender: Dia Echavez Jamboy)

Mahalagang Mga Numero sa Telepono

EMERGENCY: 112, 1844777
CIVIL ID INFO: 1889988
FIRE BRIGADE: 100, 105
TRAFFIC VIOLATIONS: 198
AMBULANCE:
Central 24722000; Emergency 24765616; Adan 23940660, 23941455; Amiri 22422366; Dai'ya 22510854; Dasman 22419785; Fahaheel 23919089; Faiha'a 22553779; Farwaniya 24883000, 24725149; Jahra 24575448; Mubarak Al-Kabir 25311437; Nuwaisib 23950114; Sabah 24815000; Salmiya 25739011; Shuaiba 23261927
HOSPITALS:
Amiri Casualty 22450005; Al-Sabah 24812000, 24815000; Mubarak Al-Kabir 25312700 to 9; Farwaniya 24883000, 24888000; Adan 23940600; Ibn Sina 24840300; Al-Razi 24846000; Al-Jahra 24575300; Maternity 24848067; Allergy 24849252; Blood Bank 25336538; Burns Centre 24840300; Cancer Control Centre 24849100; Chest Deseases 24838990, 24849400; Drug Control 24837245; Infectious Diseases 24870351; Islamic Medicine Centre 24849000; Military 24729911; Opthalmology 24840300; Psychiatric Centre 24843900; Sulaibikhat Orthopedic 24874240
PRIVATE HOSPITALS:
Ahmadi 23985174; Mowasat 25711533; Dar Al Shifa 22423151; Salam 22533177, 25333254; British Medical Centre 23713100; Royal Hayat Hospital 25360000, 25360536
PRIVATE CLINICS:
International Clinic 25745111; Kuwait Clinic 25739277; Maidan 22450001
POLICE STATIONS:
Abu Halifa 23717656; Ahmadi 23980304; Bayan 25387762; Dasma 22531917; Fahaheel 23912959; Hawalli 22641116; Jabriya 25315855; Jleeb Shoyoukh 24311234; Kaifan 24832839; Qadsiya 22574386; Qurain 25423772; Sabah Al Salem 25517229; Salhiya 22427157; Salmiya 25726950; Sharq 22442466; Shuwaikh 24813726; Surra 25312220; Wafra 23810412;Waha 24557902
IMMIGRATION DEPARTMENT:
Farwaniya 24341770; Hawalli 25712637, 25712635; Jahra 24555600; Ahmadi 23986761;Mubarak Al-Kabir 25415071
EMBASSY:
Phil. Embassy- Jabriya, Kuwait 25329316, 25329317, 25329318; OWWA/POLO 25346507, 25346508
ISLAM PRESENTATION COMMITTEE (IPC):
Al-Mullah Saleh Kuwait 22444117; Salwa 25637900; Sharq 22418934, 22418917; Al-Rawda 22511301, 66944422; Salmiya 25733263, 66944422; Farwaniya-Kheitan 24735626, 99285459; Al-Manggaf 23723002, 99256165; Al-Jahra 24558830, 97509063; Aware Center 25335260, 25335280; TIES Center 25231015, 25231016, 97798222

REPOLYO: BENEPISYO SA KALUSUGAN

Sa mahigit 475 mga pag-aaral at mga pananaliksik hinggil sa kalusugan at mga benepisyong dala ng repolyo, napatunayan na malaki ang ginagampanan ng gulay na ito laban sa sakit na kanser (at sa ilang mga kaso, paggamot sa kanser).
Ang repolyo ay bukod-tangi dahil sa natagpuang tatlong iba't-ibang uri ng masaganang sustansya nito. Ito ay mayaman sa antioxidant, anti-inflamatory at glucosinolates.
Ang repolyo ay mahusay na source ng vitamin K, vitamin C, at vitamin B6, fibre, manganese, folate, at omega-3 fatty acids. Ito rin ay magandang source ng thiamin (vitamin B1), riboflavin (vitamin B2), calcium, magnesium, vitamin A, at protein.
Upang makuha ang lahat ng mga benepisyo sa kalusugan na dala ng repolyo, mas mainam na lutuin ito sa pamamagitan ng steaming. (whfoods.com)

Ang Pamanang Kuwaiti

جندل وباسجيل وبواري : وهي لوحة من ورائها تبيان طريقة تسقيف الغرف قديماً

"Chandal, Bascheel and Bawari (Poles, Strips and Mats)"

Ipakita dito kung anong yari sa material ang bubong ng mga tahanan sa Kuwait noong araw.

Ipininta ni Ayoub Hussein Al-Ayoub, isang kilalang pintor sa bansang Kuwait. Mula sa aklat na pinamagatang The Kuwaiti Heritage.

